

6.3 Casus: brand op het dak van Heineken in Den Bosch

Op 16 augustus 2020 breekt bij Heineken aan de Rietveldenweg in Den Bosch brand uit in een zonnepaneelinstallatie op het dak van de brouwerij. Luc Wouters is de bevelvoerder van de eerste tankautospuiter die bij incident wordt ingezet. “Aanrijdend zagen wij in de verte een grote zwarte rookkolom omhoog komen,” vertelt Wouters. “De meldkamer wist ons toen al te vertellen dat er zonnepanelen bij de brand betrokken waren. Dat in combinatie met de rookkolom gaf ons het beeld dat er sprake was van een dakbrand. Bij het oprijden van het terrein heb ik, gezien het beeld van de rookkolom en onze bekendheid met het object, opgeschaald naar ‘grote brand’ en om een tweede redvoertuig gevraagd.”

Bij aankomst werd de brandweer opgevangen door de bhv'er. Deze is ingestapt en heeft meegereden in het blusvoertuig tijdens een rondomverkenning. Door de rondomverkenning kreeg Wouters snel een beeld van waar ongeveer op het dak de brand woedde en kon het voertuig op de juiste plaats worden gepositioneerd. De bhv'er aan boord bevestigde dat er zonnepanelen in brand stonden. Daarnaast wist Wouters uit zijn inwerktraject dat er een gasleiding op het dak liep.

Afbeelding 6.1 Brand op het dak van de Heineken (foto: Brandweer Brabant-Noord)

Na de plaatsbepaling met het voertuig heeft vervolgens een ploeg met ademlucht en 1000V-handschoenen een verkenning uitgevoerd. De ploeg is via een kooiladder aan de veilige zijde naar boven gegaan. De autoladder is gelijktijdig gereedgemaakt voor het uitvoeren van een blussing. De bhv'er is in de tussentijd aan de gang gegaan om de gasleiding af te sluiten. De verkennende ploeg wist vanaf de kooiladder al snel te vertellen dat een aantal zonnepanelen en bekabeling in brand stonden, maar dat de dakbedekking nog niet bij de brand betrokken was. De uitbreiding leek niet snel te verlopen. Dat beeld werd even later vanuit de autoladder bevestigd. Met de torenstraal is in eerste instantie een verdere uitbreiding naar andere panelen en overslag naar het dak voorkomen. Daarna heeft de bemanning van de ladder een snelle blusactie uitgevoerd. In de tussentijd heeft de bhv'er van Heineken de installatie op eigen initiatief uitgeschakeld. Wel werden tijdens de brand de sprinklers in de ondergelegen hal geactiveerd. Dit werd vermoedelijk veroorzaakt doordat hete rookgassen via de luchtbehandelingsinstallatie in het pand terecht zijn gekomen.

Wouters heeft toen twee personen binnen een verkenning uit laten voeren om te kijken of er daar iets aan de hand was. Zij konden al snel vertellen dat er binnen geen branduitbreiding was.

Terugkijkend op dit incident is Wouters positief over het uitvoeren van de rondomverkenning met het voertuig: “Hierdoor hebben wij, zeker gezien de grote omvang van het object, veel tijd gewonnen en konden we snel een goede plaatsbepaling doen.” Ook kijkt hij tevreden terug op de snelle opschaling. In eerste instantie was het vermoeden dat er sprake was van een dakbrand, en in de loods zelf zat onder meer een palletopslag. In zo’n risicovolle situatie zit men er, aldus Wouters: “beter mee verlegen dan om verlegen.”

“Het is voor collega’s goed om helder te hebben wat de mogelijke risico’s zijn van incidenten met zonnepanelen. Ik merkte zelf dat ik de mogelijke risico’s van zonnepanelen niet scherp op mijn netvlies had. Je hoeft niet tot in detail te weten hoe een zonnepaneel werkt, maar wees bekend met de risico’s. Maak bij twijfel ter plaatse ook gebruik van specialisten die je meer over de installatie kunnen vertellen. Zo kon de veiligheidsman van Heineken, voor ons in dit geval, de installatie zover mogelijk afschakelen en ons van meer informatie voorzien.”

“Mijn collega’s die bij wijze van spreken morgen bij een vergelijkbaar incident kunnen komen te staan wil ik meegeven: bekijk de situatie goed en maak op basis daarvan een inschatting of het veilig is of niet. Maak daarbij gebruik van je worplengte bij installaties die mogelijk onder spanning staan, zoals zonnepanelen, en houd afstand tot je weet dat de situatie veilig is.” – Luc Wouters, bevelvoerder

6.4 Handelingsperspectief

De vijf belangrijkste handelingsperspectieven bij incidenten met zonnepanelen zijn:

- > Bij brand kan er altijd gestart worden met blussen, ook al is de installatie nog niet spanningsloos. De voorgeschreven afstanden zijn in dat geval minimaal een halve meter afstand bij gebruik van een sproeistraal of een meter bij gebruik van een gebonden straal. Een onderbroken blusstraal geleidt geen elektriciteit en geeft een straalpijpvoerder een goede eerste veiligheid. Dit handelingsperspectief geldt bij zowel zonnepanelen voor thuisgebruik als bij grote velden op een dak of zonneparken. De enige uitzondering is een transformatorhuisje bij grootschalige toepassing van PV-panelen, een transformatorhuisje valt onder het domein “distributie” en mag niet geblust worden zonder dat deze is veiliggesteld.
- > Bij het spanningsloos maken van een PV-installatie zal in elk geval de omvormer afgeschakeld moeten worden. Dit kan door de betreffende groep of (groepen) af te schakelen. Afhankelijk van het systeem kunnen aanvullend schakelingen op of rondom de omvormer zelf afgeschakeld worden. Indien aanwezig kunnen er ook schakelingen in de “string” van zonnepanelen afgeschakeld worden, dit zijn meestal werkschakelaars voor monteurs en dus ook te gebruiken voor de hulpdiensten. Als dit is gebeurd dan is er alleen nog sprake van een spanningsverschil op de panelen zelf. Bij grootschalige toepassing is het wenselijk een installatieverantwoordelijke of andere deskundige te raadplegen om de installatie veilig te kunnen stellen.
- > Met een droog bluspak en droge PBM’s ben je in basis goed beschermd tegen het per ongeluk aanraken van spanningsvoerende delen (tot 1500V DC), ook al ben je enigszins bezweet. Met een nat bluspak en natte weersomstandigheden is er wel een groot risico op het krijgen van een schok.